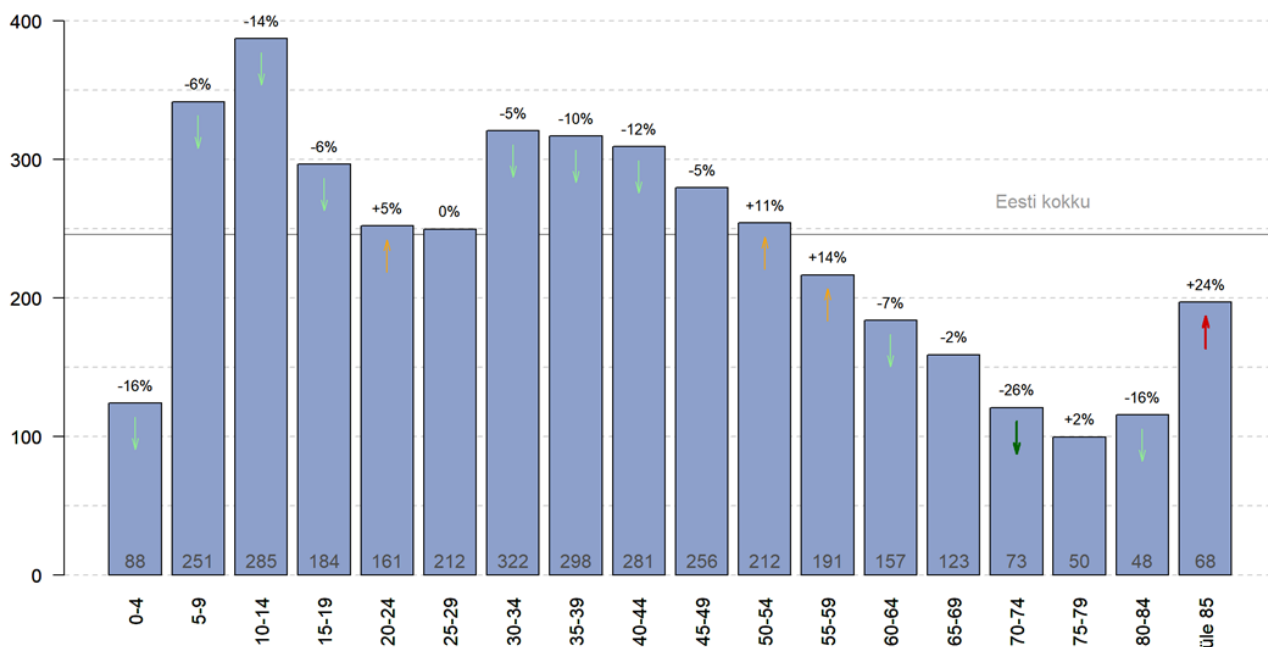

Teadusnõukoja soovitused valitsusele 16. detsembril 2021

Olukorra kirjeldus

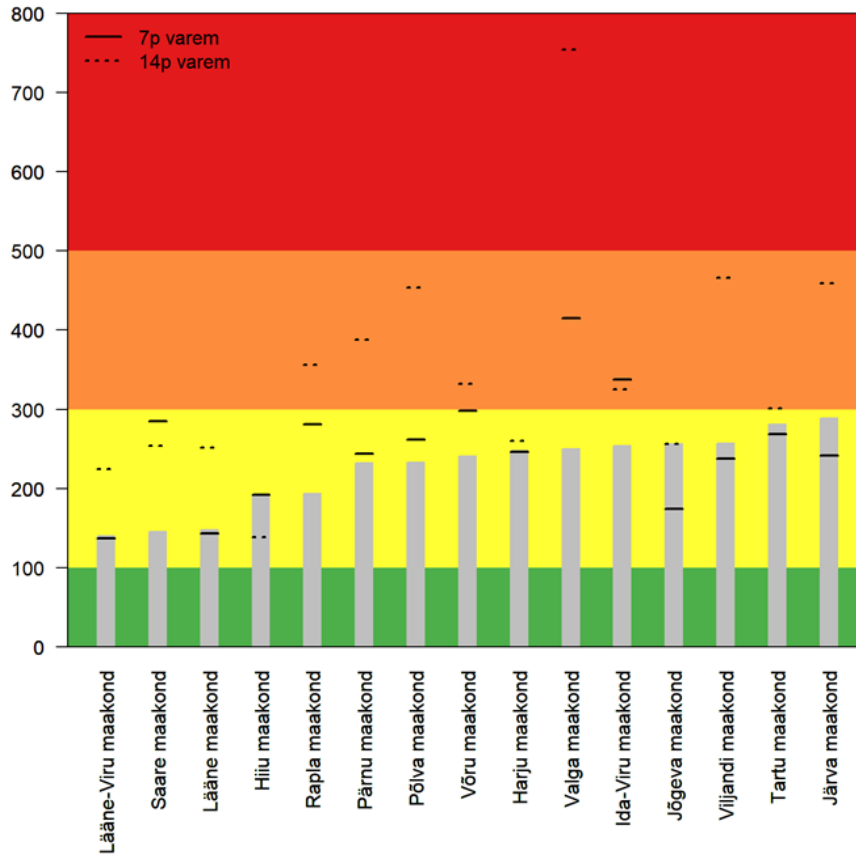
COVID-19 nakatumine on Eestis endiselt keskmisel tasemel, kuid varasematel nädalatel olnud kiire langus on pidurdunud. Võrreldes eelneva nädalaga on nakatumiste arv vähenenud vaid 5%. Nakatamiskordaja R on 11. detsembri seisuga ligi 1. Viimase seitsme päeva jooksul on nakatumine mõõdukalt kasvanud 20–24-aastaste vanuserühmas ning 50–64-aastaste hulgas. Üle 85-aastaste inimeste hulgas on nakatumise kasv olnud aga kõige suurem (24%). Endiselt avaldab haiglaravi toimimisele kõige suuremat mõju immuunsus ja vanemaealise populatsiooni (65-aastased ja vanemad) vaktsineerimisega hõlmatus ning immuunkaitse efektiivsus, sh uute viirustüvede vastu.

7-päeva nakatumus 100000 kohta vanusgruppides 05.12-11.12.2021, muutus võrreldes perioodiga 28.11-04.12

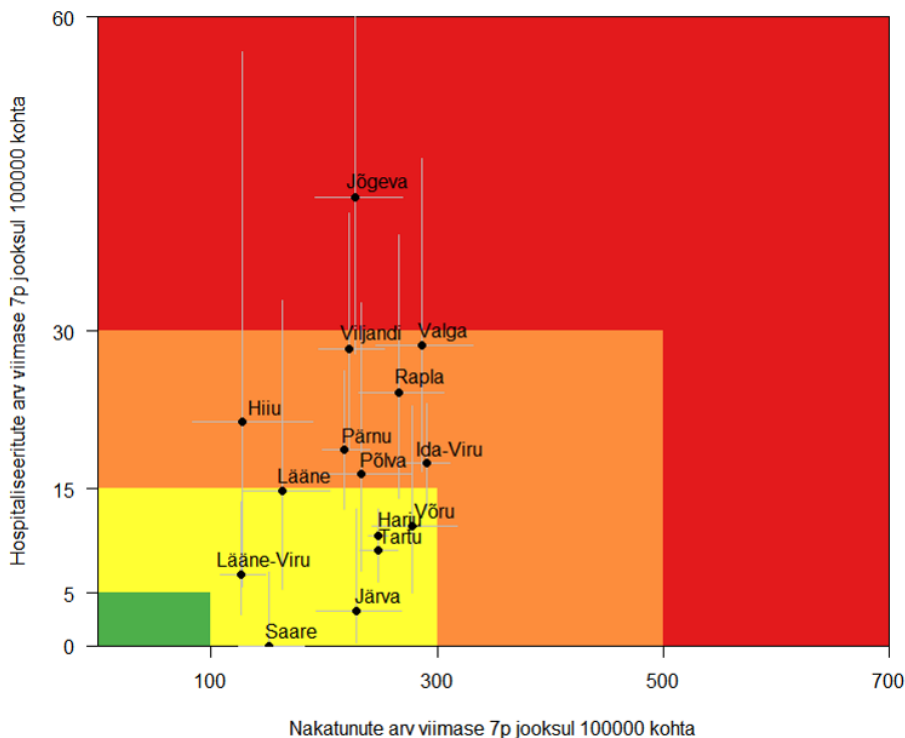
Maakondade nakatumistase on viimase nädala jooksul ühtlustunud ning riskimaatriksi järgi on kõik maakonnad kollases ehk keskmise nakatumisega. Seitsme päeva jooksul on nakatumine kasvanud Jõgeva ja Järva maakondades, kus on haiglasisesed nakkuspuhangud.

**Maakondade nakkustase (7p nakatumised 100000 kohta)
uuendatud riskimaatriksi järgi, 11. detsember 2021.**

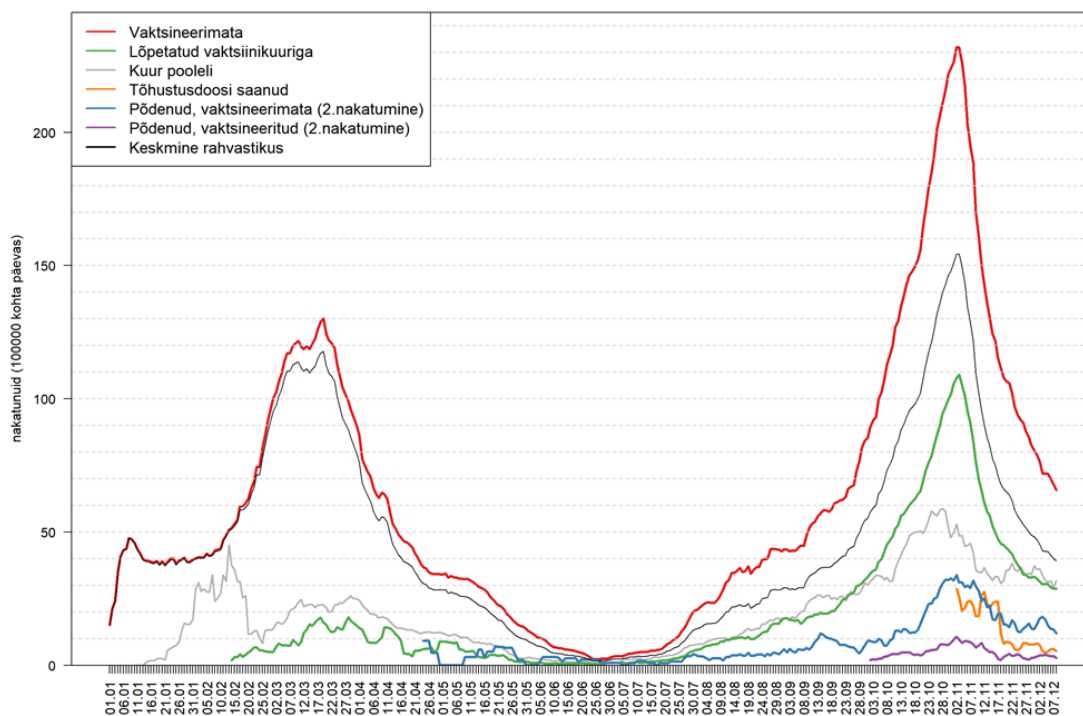
Haiglas on endiselt vaksineerimata vanemaealised (60-aastased ja vanemad) COVID-19 põhi- või kaasuva haigusega inimesed. Suur hulk (71%) neist ei ole saanud ühtegi COVID-19 vaktsiini doosi. Samuti vajavad vaksineeritustest haiglaravi eelkõige need inimesed, kellel on vaksineerimisest möödunud enam kui 24 nädalat, kuid kes pole (vaatamata, et nad selle saamisele kvalifitseeruvad) tõhustusdoosi teinud.

**Maakonnad riskimaatriksil
08.12.2021**

Analüüsidest nähtub selgelt, et vaksineerimata inimesed nakatuvad mitmeid kordi enam kui läbipõdenud ja vaksineeritud inimesed ning seda kõikides vanuserühmades. Hospitaliseeritute osakaal on samuti kõrgem just vaksineerimata inimeste hulgas. COVID-19 tõttu haiglaravi vajajate seas ei ole viimase kuu jooksul olnud ühtki vaksineeritud alla 40-aastast, küll aga on samas vanusegrupis vajanud haiglaravi vaksineerimata inimesed.

Nakatumus 100000 inimese kohta päevas vastavalt vaksineeritusele

Omikron-tüvi on levinud ülemaailmselt, sealhulgas Eestis. Esialgsetel andmetel on uuel tüvel võimalikud levikueelised (kiirem levik ja allub halvemini kas vaksineerimise või haiguse põdemise järgselt omandatud immuunsusele), mistõttu võib nakatumine lähitulevikus oluliselt kasvada. Esialgsete vaktsiinide efektiivsuse uuringud omikron-tüve suhtes näitavad, et immuunkaitse on tagatud vähemalt kolm kuud pärast mRNA vaktsiini ning taastub pärast tõhustusdoosi, mil vaktsiini efektiivsus on omikron-tüve korral 70–75%. Lisaks lubavad esialgsed Lõuna-Aafrika Vabariigi andmed loota, et raske haiguse tõenäosus on omikron-tüve korral väiksem kui delta tüve puhul. Lõuna Aafrika teadlased seostavad leebemat nakatumist varasema läbi põdemisega ja nooremate inimeste haigestumisega. Arvestama peab, et Lõuna Aafrika populatsiooni keskmine vanus on oluliselt madalam kui Euroopas.

Kokkuvõte

Tulenevalt omikron-tüve kiirest levikust ning seda puudutavate teadmiste ebapiisavusest on kehtivad kontrollmeetmed teadusnõukoja hinnangul proportsionaalsed ja vajalikud. Piirangute osaline lühiajaline leevendamine aastavahetusel on aktsepteeritav.

Vaksineerimine vastavalt riiklikele soovitudele ja olemasolevate meetmete järgimine on endiselt kriitilise tähtsusega. Praeguste teadmiste kohaselt kaitsevad vaktsiinid suure tõenäosusega raske haigestumise eest ka omikron-tüve korral. Tõhustusdooside tegemine on eriti hädavajalik üle 65- aastastele inimestele, kes on nakatumisele vastuvõtlikumad ja neile, kellel on töö tõttu suurem risk koroonaviirusesse nakatuda ja seda edasi kanda.

Oluline on üle vaadata COVID-19 tõendite kehtivusajad, sest viimaste uuringute ja andmete kohaselt ei ole Jansseni vaktsiin ühe doosina piisav.